

אמנות שימושית

על-פי תכנית הרפורמה ללמידה משמעותית

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שלוש שעות.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה ארבעה חלקים.

עליך לענות על חלק א' – חלק חובה, ועל אחד מבין החלקים ב'–ד'.

חלק א' – שפת האמנות – חובה 20 נקודות

חלק ב' – תולדות האמנות מהעת העתיקה עד האימפרסיוניזם 80 נקודות

או

חלק ג' – תולדות האמנות המודרנית (המאה התשע-עשרה, המאה העשרים, אמנות ישראלית) 80 נקודות

או

חלק ד' – היבטים בעיצוב בתקופה המודרנית 80 נקודות

עליך לענות על שאלה אחת מתוך חלק א' ועל חמש שאלות מתוך אחד החלקים ב', ג', ד'. סך-הכול עליך לענות על שש שאלות.

ג. חומר עזר מותר לשימוש: מילון עברי-לועזי / לועזי-עברי

ד. הוראות מיוחדות:

1. אין להשתמש באותה יצירה להדגמת שתי תשובות שונות, אלא אם כן בכל אחת מהתשובות יש התייחסות להיבטים שונים של אותה יצירה.

2. התמונות לכל השאלות מרוכזות בנספחים המצורפים לשאלון. הן מסודרות על-פי סדר הופעתן.

3. ציין על גבי כריכת המחברת, ליד מדבקת הנבחן, על איזה חלק ענית: ב', ג' או ד'.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטייטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).

רשום "טייטה" בראש כל עמוד טייטה. רישום טייטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה:

בשאלון זה 11 עמודים וארבעה נספחים.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר, אך מכוונות הן לנבחנות והן לנבחנים.

◀ המשך מעבר לדף

בהצלחה!

חלק א': שפת האמנות – חובה (20 נקודות)

השאלות

ענה על אחת מבין השאלות 1–2 (לכל שאלה – 20 נקודות).
התמונות לשתי השאלות מוצגות בנספח 1 לשאלון.

שאלה 1

קומפוזיציה באדום, צהוב וכחול

בתמונה 1 מוצגת היצירה "קומפוזיציה באדום, צהוב וכחול", של פיט מונדריאן.

(4 נק') א. היצירה היא יצירה מופשטת. הסבר מהי יצירה מופשטת.

(10 נק') ב. תאר את היצירה. התייחס לקווים, לצורות ולצבעוניות.

(6 נק') ג. תאר את הקומפוזיציה ביצירה.

שאלה 2

טבע דומם

בתמונה 2 מוצגת היצירה "טבע דומם", של ראלף גויינגס.

(10 נק') א. תאר את היצירה. התייחס לשימוש בצבע, לתפיסת החלל ולקומפוזיציה.

(5 נק') ב. הסבר כיצד השתמש האמן באור ביצירה.

(5 נק') ג. הסבר את תפיסת המציאות אשר באה לידי ביטוי ביצירה.

חלק ב': תולדות האמנות מהעת העתיקה עד האימפרסיוניזם (80 נקודות)

השאלות

ענה על חמש מבין השאלות 3–10 (לכל שאלה – 16 נקודות).
התמונות לכל השאלות מוצגות בנספח 2 לשאלון.

שאלה 3

פיסול במצרים העתיקה

(4 נק') א. הסבר מה היה הייעוד של פסלים במצרים העתיקה.

בתמונה 1 מוצג הפסל "הנסיך רע־חותפ והנסיכה נופרת".

(8 נק') ב. הסבר **שני** מאפיינים של הקנון המצרי אשר באים לידי ביטוי בפסל.

(4 נק') ג. בפסל באים לידי ביטוי גם מאפיינים אשר חורגים מן הקנון המצרי. תאר **אחד** מהם.

שאלה 4

פיסול יווני

בתמונה 2 מוצג הפסל "לאוקון ובניו".

(5 נק') א. הסבר מהו האירוע המתואר בפסל.

(6 נק') ב. ציין לאיזו תקופה באמנות היוונית שייך הפסל. הסבר **שני** מאפיינים סגנוניים של התקופה אשר באים לידי ביטוי בפסל.

(5 נק') ג. ציין שם של פסל מתקופה אחרת באמנות היוונית, ותאר הבדל סגנוני **אחד** בינו ובין הפסל "לאוקון ובניו".

שאלה 5

מקדש הפנתיאון

בתמונה 3 מוצג מקדש הפנתיאון (פנים וחוץ).

- (4 נק') א. הסבר מהי משמעות השם "פנתיאון", ומה היה הייעוד של המבנה.
- (6 נק') ב. ציין מהו מקור ההשראה שהשפיע על העיצוב האדריכלי של המבנה. הבא **שתי** דוגמאות להשפעה זו.
- (6 נק') ג. תאר **שני** חידושים אדריכליים אשר באים לידי ביטוי במבנה הפנתיאון.

שאלה 6

פסיפס בבית-הכנסת בית-אלפא

בתמונה 4 מוצג קטע מפסיפס שנמצא בבית-הכנסת בית-אלפא.

- (8 נק') א. תאר את האירוע המתואר בקטע הפסיפס. התייחס לנושא ולדמויות.
- (8 נק') ב. תאר את סגנון העיצוב של הפסיפס. התייחס לקו, לצבע ולתפיסת החלל.

שאלה 7

רנסנס

- (4 נק') א. הסבר את משמעות המונח "רנסנס", ומדוע נקראה תקופת הרנסנס בשם זה.
- (6 נק') ב. לתקופת הרנסנס שלושה מאפיינים: הומניזם, התיאור הנכון, החייאת הקלסיקה. בחר **שניים** מהם, והסבר אותם.
- (6 נק') ג. בחר ציור מתקופת הרנסנס וציין את שמו. הסבר כיצד **אחד** ממאפייני התקופה בא לידי ביטוי בציור שבחרת.

שאלה 8

מות מארה

בתמונה 5 מוצגת היצירה "מות מארה", של ז'אק לואי דוד.

(7 נק') א. ציין לאיזה זרם באמנות שייכת היצירה. תאר שני מאפיינים של הזרם, אשר באים לידי ביטוי ביצירה.

(7 נק') ב. הסבר כיצד מציג האמן את מארה.

(2 נק') ג. ציין מהו מקור ההשראה אשר השפיע על האמן.

שאלה 9

נשים בעבודה

בתמונה 6 מוצגת היצירה "יוצקת החלב", של יאן ורמיר, ובתמונה 7 מוצגת היצירה "המלקטות", של פרנסואה מילה.

(2 נק') א. ציין לאיזו תקופה או לאיזה סגנון באמנות שייכת כל אחת מן היצירות.

(8 נק') ב. הסבר כיצד כל אחד מן האמנים מציג ביצירתו את הנשים העובדות.

(6 נק') ג. תאר את השימוש באור בכל אחת מן היצירות.

שאלה 10

אימפרסיוניזם

(8 נק') א. ציין שני גורמים שהשפיעו על האמנים האימפרסיוניסטים, והסבר מה הייתה השפעתם.

(8 נק') ב. בתמונה 8 מוצגת היצירה "דיוקן אמיל זולה", של אדוארד מאנה. תאר שלושה מאפיינים של האימפרסיוניזם אשר באים לידי ביטוי ביצירה.

חלק ג': תולדות האמנות המודרנית (המאה התשע-עשרה, המאה העשרים, אמנות ישראלית) (80 נקודות)

השאלות

ענה על חמש מבין השאלות 11–18 (לכל שאלה – 16 נקודות).
התמונות לכל השאלות מוצגות בנספח 3 לשאלון.

שאלה 11

נשים בניאורקליסטיקה

בתמונה 1 מוצגת היצירה "פאולין בורגזה כונוס", של אנטוניו קנובה, ובתמונה 2 מוצגת היצירה "האודליסק", של אוגוסט דומיניק אנגר.

4 נק') א. הסבר מיהי הדמות המתוארת בכל אחת מן היצירות.

8 נק') ב. תאר שני מאפיינים של הזרם הניאורקליסטי אשר באים לידי ביטוי ביצירה של קנובה.

4 נק') ג. תאר מאפיין אחד המייחד את סגנונו של אנגר ובא לידי ביטוי ביצירתו "האודליסק".

שאלה 12

הרכבת באמנות

בתמונה 3 מוצגת היצירה "גשם, קיטור וסערה", של ויליאם טרנר, ובתמונה 4 מוצגת היצירה "מעבר הרכבת ברחוב הרצל", של ציונה תגר.

6 נק') א. תאר כל אחת מן היצירות. הסבר את משמעות הרכבת בכל יצירה.

6 נק') ב. ציין לאיזה זרם משתייכת היצירה של טרנר, ותאר שני מאפיינים של הזרם אשר באים לידי ביטוי ביצירה.

4 נק') ג. תאר מקור השפעה אמנותי אחד אשר בא לידי ביטוי ביצירתה של תגר.

שאלה 13

סביב השולחן

בתמונה 5 מוצגת היצירה "סעודת השייטים", של אוגוסט רנואר, ובתמונה 6 מוצגת היצירה "אוכלי תפוחי האדמה", של וינסנט ואן גוך.

(7 נק') א. הסבר את הנושא של כל אחת מן היצירות. בתשובתך התייחס לדמויות ולקשר ביניהן.

(9 נק') ב. תאר את הצבע ואת הקומפוזיציה בכל אחת מן היצירות, והסבר כיצד הם תורמים ליצירת האווירה.

שאלה 14

ראול האוזמן

בתמונה 7 מוצגת היצירה "ראש מכני – רוח זמננו", של ראול האוזמן.

(6 נק') א. ציין לאיזה זרם אמנותי משתייך האוזמן, והסבר שני רעיונות של הזרם.

(7 נק') ב. הסבר את המסר של היצירה. בתשובתך התייחס למשמעות של **שלושה** מבין החפצים הנראים ביצירה.

(3 נק') ג. ציין באיזו טכניקה השתמש האוזמן ביצירתו, והסבר מהי טכניקה זו.

שאלה 15

דיוקן עצמי

בתמונה 8 מוצגת היצירה "דיוקן עצמי עם שבע אצבעות", של מארק שאגאל, ובתמונה 9 מוצגת היצירה "דיוקן עצמי עם פרח", של ראובן רובין.

(8 נק') א. הסבר כיצד שאגאל מציג את עצמו ביצירתו. בתשובתך התייחס למשמעות של **שניים** מבין הדימויים הנראים ביצירה.

(8 נק') ב. הסבר כיצד רובין מציג את עצמו ביצירתו. בתשובתך התייחס למשמעות של **שניים** מבין הדימויים הנראים ביצירה.

שאלה 16

פאבלו פיקאסו

בתמונה 10 מוצגת היצירה "הטרגדיה", של פאבלו פיקאסו.

- (4 נק') א. ציין לאיזו תקופה סגנונית בחייו של פיקאסו משתייכת היצירה, ותאר את הרקע האישי של האמן בתקופה זו.
- (6 נק') ב. תאר את הדמויות הנראות ביצירה ואת הקשר ביניהן.
- (6 נק') ג. תאר את הצבע ביצירה, והסבר כיצד הוא תורם להעברת המסר של היצירה.

שאלה 17

סוריאליזם, סלבדור דאלי

- (6 נק') א. הסבר את המונח "סוריאליזם", ותאר את הרקע להתפתחות הזרם הסוריאליסטי.
- (8 נק') ב. בתמונה 11 מוצגת היצירה "שינה", של סלבדור דאלי. תאר שני מאפיינים של הזרם הסוריאליסטי אשר באים לידי ביטוי ביצירה.
- (2 נק') ג. בחר יצירה נוספת המשתייכת לזרם הסוריאליסטי. ציין את שמה ואת שם האמן שיצר אותה.

שאלה 18

אמנות הפופ והחברה האמריקנית

- (4 נק') א. תאר את הרקע לצמיחת אמנות הפופ.
- (6 נק') ב. בתמונה 12 מוצגת היצירה "קופסאות המרק של קמפבל", של אנדי וורהול. הסבר כיצד נושא היצירה והקומפוזיציה ביצירה משקפים את יחסו של וורהול לחברה האמריקנית.
- (6 נק') ג. בתמונה 13 מוצגת היצירה "שני צ'יבורגרים עם כל דבר", של קלאס אולדנבורג. הסבר כיצד נושא היצירה, הטכניקה והחומרים שבהם השתמש אולדנבורג מבטאים את הביקורת שלו על החברה האמריקנית.

חלק ד': היבטים בעיצוב בתקופה המודרנית (80 נקודות)

השאלות

ענה על חמש מבין השאלות 19–26 (לכל שאלה – 16 נקודות).
התמונות לכל השאלות מוצגות בנספח 4 לשאלון.

שאלה 19

חידושים אדריכליים במאה התשע-עשרה

בתמונה 1 מוצג מגדל אייפל, ובתמונה 2 מוצג בניין קארסון.

- (5 נק') א. ציין מה היה הייעוד המקורי של כל אחד מן המבנים.
(11 נק') ב. תאר שני חידושים אדריכליים אשר באים לידי ביטוי בכל אחד מן המבנים.

שאלה 20

כרזות

בתמונות 3 ו-4 מוצגות כרזות שעוצבו עבור בתי-הספר לאמנות "בצלאל" ו"באוהאוס".

- (6 נק') א. הסבר רעיון אחד אשר בא לידי ביטוי בכרזה לכבוד תערוכת בצלאל.
בתשובתך התייחס למשמעות של שני דימויים הנראים בכרזה.
(6 נק') ב. הסבר רעיון אחד אשר בא לידי ביטוי בכרזה לכבוד פתיחת בית-הספר של הבאוהאוס. התייחס למשמעות של שני דימויים הנראים בכרזה.
(4 נק') ג. ציין רעיון אחד של תנועת "ארטס אנד קרפטס", והסבר כיצד הוא בא לידי ביטוי בכל אחת מהכרזות.

שאלה 21

עיצוב יפני – מסורת וחדשנות

בתמונות 5 ו-6 מוצגים שני מוצרים שעוצבו בעיצוב יפני: מנורה עומדת עם אהיל וחליפת מכנסיים. שני המוצרים מבטאים שילוב בין מסורת לחדשנות.

(8 נק') א. תאר מאפיין מסורתי **אחד** ומאפיין מודרני **אחד** אשר באים לידי ביטוי במנורה.

(8 נק') ב. תאר מאפיין מסורתי **אחד** ומאפיין מודרני **אחד** אשר באים לידי ביטוי בחליפת המכנסיים.

שאלה 22

חריט ריטפלד

בתמונה 7 מוצג "בית שרודר", (פנים וחוץ) שעיצב האדריכל חריט ריטפלד.

(2 נק') א. ציין באיזה סגנון עוצב בית שרודר.

(10 נק') ב. תאר שני מאפיינים של הסגנון אשר באים לידי ביטוי בעיצוב הבית.

(4 נק') ג. ציין מה היה מקור ההשראה שהשפיע על ריטפלד בעיצוב הבית, ותאר את השפעתו.

שאלה 23

אופנה

בתמונה 8 מוצגת חליפה שעיצבה קוקו שאנל, ובתמונה 9 מוצגת חליפה שעיצב כריסטיאן דיור.

(8 נק') א. הסבר כיצד תופסת קוקו שאנל את דמות האישה, וכיצד תפיסתה באה לידי ביטוי בחליפה שעיצבה.

(8 נק') ב. הסבר כיצד תופס כריסטיאן דיור את דמות האישה, וכיצד תפיסתו באה לידי ביטוי בחליפה שעיצב.

שאלה 24

תנו לי לעבוד

בתמונה 10 מוצגת הכרזה "תנו לי לעבוד", שעיצב יוחנן סימון.

(12 נק') א. תאר את הכרזה מן הבחינות האלה:

- דימויים

- קומפוזיציה

- צבע

- טיפוגרפיה

(4 נק') ב. הסבר את המסר שבא לידי ביטוי בכרזה שעיצב סימון.

שאלה 25

טכנולוגיה ועיצוב

בתמונה 11 מוצג "כיסא טונה", ובתמונה 12 מוצג "כיסא דונה".

(8 נק') א. ציין מהו החידוש הטכנולוגי שאיפשר את הייצור של "כיסא טונה", והסבר

כיצד חידוש זה בא לידי ביטוי בעיצוב הכיסא.

(8 נק') ב. ציין מהו החידוש הטכנולוגי שאיפשר את הייצור של "כיסא דונה", והסבר את

תרומת החידוש לעיצוב הכיסא ולשיווקו.

שאלה 26

פוסט-מודרניזם

בתמונה 13 מוצגת פיאצה ד'איטליה, שעיצב האדריכל צ'ארלס מור.

(10 נק') א. תאר שני מאפיינים של הפוסט-מודרניזם אשר באים לידי ביטוי

בפיאצה ד'איטליה.

(6 נק') ב. תאר שני מקורות השראה שהשפיעו על צ'ארלס מור בעיצוב פיאצה ד'איטליה.

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל.
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך.